

ÎNCHEIERE

19 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Vera Macinskaia
Ion Vîlcov

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Vladimir Mușat

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Liudmilei Nicolaeva, împotriva lui Vladimir Mușat cu privire la radierea înscrierii ipotecii din registrul bunurilor imobile și cererea reconvențională înaintată de Vladimir Mușat împotriva Liudmilei Nicolaeva cu privire la depozitarea bunului ipotecat

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2013 prin care a fost respins apelul declarat de Vladimir Mușat și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 aprilie 2013, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 27 aprilie 2012, Liudmila Nicolaeva a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladimir Mușat cu privire la radierea înscrierii ipotecii din registrul bunurilor imobile.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la data de 04 decembrie 2008, fiica dânzei Irina Ganenco a încheiat cu Vladimir Mușat un contract de împrumut pe suma de 64350 dolari SUA, autentificat și înregistrat notarial cu nr. 16577.

Susține că în aceiași zi, la același notar Liudmila Nicolaeva a încheiat cu Vladimir Mușat un contract de ipotecă înregistrat cu nr. 16578, prin care a garantat împrumutul efectuat de fiica dânzei, cu punerea în gaj a apartamentului ce-i aparține situat în mun. Chișinău bd. Moscovei 17/1 ap. 102.

În conformitate cu punctele nr. 1, 3 și 4 al Contractului de împrumut din 04 decembrie 2008, suma datorată față de creditorul Vladimir Mușat a fost achitată pe deplin în termenii stabiliți de contract, la data de 03 decembrie 2009.

După achitarea sumei integrale stabilite în contract, creditorul Vladimir Mușat s-a adresat în instanță cu o cerere prin care a solicitat penalități de întârziere pentru neachitarea la timp a obligațiunilor contractuale. Astfel, prima instanță a admis acțiunea și a încasat de la Irina Ganenco în beneficiul lui Vladimir Mușat suma de 6435 dolari SUA ca penalități de întârziere, 2372,58 lei taxa de stat și 117,77 lei ca cheltuieli de judecată sub formă de taxă de stat neachitată de reclamant.

După emiterea Decizia Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2011, prin care a fost menținută hotărârea primei instanțe a fost achitat la contul executorului

judecătorească suma de 6435 dolari SUA și 2372,58 lei, confirmată prin încheierea din 20 mai 2011 prin care a dispus încetarea procedurii de executare nr. 019-300/11.

Conform încheierii din 28 noiembrie 2011, Judecătoria Râșcani mun. Chișinău a dispus anularea încheierii Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 15 ianuarie 2009, privind aplicarea sechestrului asupra apartamentului nr. 102 din bl. Moscovei 17/1 mun. Chișinău cu nr. cadastral 0100413.115.01.102.

Indică că în conformitate cu obligația contractuală stipulată în punctele 16.1.5 și 14 din Contractul de ipotecă, creditorul sa obligat să asigure înregistrarea încetării gajului prin intermediul unei declarații notariale, care până în prezent nu a fost făcută, iar somația expediată creditorului printr-o scrisoare cu aviz nu a avut nici un efect.

Consideră că în cazul când o înscriere din Registrul Bunurilor Imobile nu corespunde situației juridice reale și nu mai sunt întrunite condițiile de existență a gajului ipotecar, se poate cere rectificarea înscrierii.

Totodată indică că Vladimir Mușat acționând cu rea voință, încalcă flagrant dreptul de proprietate a dânzei pe parcursul a 10 luni de când trebuia să depună declarația notarială privind radierea gajului ipotecar.

Solicită radierea gajului ipotecar asupra apartamentului nr. 102 situat în mun. Chișinău bd. Moscovei 17/1.

Ulterior, la 29 martie 2013, Vladimir Mușat a înaintat acțiune reconvențională împotriva Liudmilei Nicolaeva cu privire la depozitarea bunului ipotecat.

În motivarea cererii reconvenționale Vladimir Mușat a invocat că conform contractului de împrumut nr. 16577 din 4 decembrie 2008, autentificat de către notarul privat Rodica Semionova, creditorul Vladimir Mușat a acordat un împrumut în sumă de 64350 dolari SUA debitorului Irina Ganenco cu termenul de rambursare în rate lunare câte 1612,5 dolari SUA, în primele două luni ale anului 2009 (ianuarie și februarie), iar în lunile următoare câte 6112,5 dolari SUA lunar, astfel încât toată datoria să fie întoarsă la data de 4 decembrie 2009. Respectiv debitorul Irina Ganenco s-a obligat să ramburseze pe părți împrumutul conform condițiilor prevăzute în contract conform punctului 3 din contractul nr. 16577.

Indică că Irina Ganenco nu și-a respectat obligațiunile conform condițiilor contractuale achitând în termen doar în lunile ianuarie, februarie și martie sumele respective prevăzute de contract, iar în celelalte luni nu a restituit sumele lunare ale împrumutului în termenul stabilit de contract, acumulând datorii sub forma de dobândă de întârziere 13049,14 dolari conform cursului BNM a dolarului SUA echivalent cu 161417,94 lei.

Totodată indică că în vederea executării obligațiunii de restituire a împrumutului și a plăților prevăzute în contractul de împrumut, a fost încheiat contractul de ipotecă cu Liudmila Nicolaeva, conform căruia ultima a asigurat îndeplinirea obligațiunilor sale prin ipotecarea apartamentului nr. 102 din bd. Moscovei 17/1 mun. Chișinău cu nr. cadastral 0100413.115.01.102.

Dat fiind faptul că Irina Ganenco nu și-a onorat obligațiile asumate în termenul stabilit de contractul de împrumut și în conformitate cu art. 585, 619 Cod civil, Vladimir Mușat a prezentat calculul dobânzii de întârziere pentru fiecare perioadă aparte, cu indicarea modificărilor ratelor de bază a BNM, conform informației statisticii BNM a Republicii Moldova.

Potrivit calculului efectuat de Vladimir Mușat reiese că Irina Ganenco a acumulat datorii sub formă de dobândă de întârziere în sumă de 13049 dolari SUA echivalentul în lei – 161417,94 lei.

Totodată a menționat Vladimir Mușat că la 01 martie 2013, a expediat în adresa Liudmilei Nicolaeva somație prin care i-a solicitat transmiterea benevolă a bunului ipotecat întru realizarea acestuia și restituirea plăților care rezultă din contractul de împrumut încheiat între părți la data de 14 decembrie 2008, somație care în cele din urmă a fost ignorată.

Menționează Vladimir Mușat că își întemeiază pretențiile din acțiune prin prisma art. art. 619 Cod civil, Legii nr. 142 din 26 iunie 2008 cu privire la ipotecă, având drept scop exercitarea dreptului de gaj și ipotecă, deoarece Irina Ganenco nu și-a îndeplinit obligațiunile ce îi revin conform contractului și anume de restituire a sumelor indicate în contractul de împrumut.

Solicită Vladimir Mușat depozitarea de bunul imobil ce aparține cu drept de proprietate Liudmilei Nicolaeva – apartamentul nr. 102 din bd. Moscovei 17/1 mun. Chișinău și transmiterea acestui bun imobil în posesia dânsului pentru a fi vândut în contul restituirii datoriei în sumă de 13049,19 dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere în baza contractului de împrumut nr. 16577 din 04 decembrie 2008.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 aprilie 2013, a fost admisă acțiunea inițială, fiind radiată înscrierea gajului ipotecar din Registrul Bunurilor Imobile, asupra apartamentului nr. 102 situat pe bulevardul Moscovei 17/1 mun. Chișinău, cu nr. cadastral 0100413.115.01.102, instituit prin contractul de ipotecă din 04 decembrie 2008. Acțiunea reconvențională a fost respinsă, ca neîntemeiată. S-a încasat de la Vladimir Mușat taxa de stat în contul statului în sumă de 100 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2013, a fost respins apelul declarat de Vladimir Mușat și menținută hotărârea primei instanțe.

La 27 decembrie 2013, Vladimir Mușat a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintată de Liudmila Nicolaeva și admiterea acțiunii reconvenționale înaintate de Vladimir Mușat.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că atât prima instanță cât și instanța de apel a apreciat incorect circumstanțele cauzei și tendențios a adoptat decizia/hotărârea, pe care le consideră neîntemeiate și ilegale. Menționează că prin contractul de împrumut bănesc nr. 16577 dir. 04 decembrie 2008, autentificat notarial, recurentul a acordat un împrumut în sumă de 64350 dolari SUA Irinei Ganenco, cu termen de rambursare în rate lunare, a câte 1612,5 dolari SUA în primele două luni ale anului 2009, ianuarie și februarie iar în lunile următoare a câte 6112,5 dolari SUA lunar, astfel încât toată datoria să fie întoarsa la 04 decembrie 2009.

Indică că Irina Ganenco nu și-a respectat obligațiile conform condițiilor contractuale, achitând în termen doar în lunile ianuarie, februarie și martie sume respective prevăzute de contract, iar în celelalte luni nu a restituit sumele lunare ale împrumutului în termenul stabilit de contractul de împrumut nr. 16577 conform pct. 3.

Relatează că drept garanție a executării obligațiunilor pecuniare care rezultă din contractual de împrumut din 04 decembrie 2008 a fost pus în gaj apartamentul Liudmilei Nicolaeva, nr. 102 de pe str. Moscovei 17/1 din mun. Chișinău, fiind.

semnat contractul de ipotecă în modul și forma stabilită de lege la data de 04 decembrie 2008.

Totodată, indică recurentul că în corespundere cu pct. 5 al contractului de ipotecă, obiectul contractului de ipotecă este apartamentul nr. 102 din bd. Moscovei 17/1 din mun. Chișinău și care asigură executarea obligațiilor asumate de Irina Ganenco privitor la restituirea părților împrumutului în termen, a penalităților, a sancțiunilor, a pierderilor în urma nerespectării rambursării în termen a dobânzii de întârziere, ceea ce este altceva decât penalitatea prevăzută pentru neexecutarea în termen a obligațiilor contractuale și care a fost încasată prin hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 16 iunie 2010, considerând că prin această hotărâre a fost încasată penalitate contractuală dar nu dobânda de întârziere pentru neexecutarea în termen a obligațiilor de restituire a împrumutului, iar circumstanțele constatate într-o hotărâre judecătorească în conformitate cu art. 123 CPC, nu necesită a mai fi dovedite într-un alt proces între aceiași părți.

Consideră că prima instanță cât și instanța de apel a apreciat incorect circumstanțele cauzei, deoarece „dobânda de întârziere a fost încasată și achitată de la Irina Ganenco prin hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 16 februarie 2010” iar aceasta a dus la o concluzie eronată și la adoptarea unei hotărâri nemotivate și neîntemeiate. Prin urmare este de părerea că instanța de apel nici nu s-a referit în decizia sa la argumentele invocate de Vladimir Mușat.

Mai declară recurentul că potrivit circumstanțelor sus relatate, reiese cu certitudine că Irina Ganenco este obligată să-i restituie pe lângă datoria împrumutului, penalitatea (care deja a fost achitată) și dobânda de întârziere pentru neexecutarea în termen a obligațiilor pecuniare care rezultă din contractul de împrumut, acest lucru fiind stipulat atât în contractul de împrumut din 04 decembrie 2008 cât și din legea materială.

Subliniază recurentul că contractul de ipotecă nr. 16578 din 04 decembrie 2008, garanta executarea obligațiilor care rezultă din contractul de împrumut a intervenientului accesoriu Irina Ganenco, deci inclusiv și a dobânzii de întârziere.

În acest sens, indică recurentul că a inițiat un alt proces judiciar privind încasarea dobânzii de întârziere de la Irina Ganenco, care încă nu s-a finalizat, la moment fiind pe rolul Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău.

Susține că necătând la acest fapt, prima instanță eronat și tendențios a menționat în hotărârea sa că procesul privind încasarea dobânzii de întârziere a fost încetat, lucru care a dus la o apreciere denaturată a circumstanțelor cauzei și nu în ultimă instanță la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate și nemotivate.

Consideră recurentul că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că cauza civilă privind încasarea dobânzii de întârziere de la Irina Ganenco nu s-a finalizat cu o hotărâre irevocabilă.

Relatează recurentul că prima instanță eronat a respins demersul privind suspendarea examinării prezentului litigiu privind ridicarea ipotecii până la soluționarea cauzei ce țin de încasarea dobânzii de întârziere de către o altă instanță. În acest context, consideră recurentul că ridicarea ipotecii nu poate fi examinată înainte de examinarea cauzei despre încasarea dobânzii de întârziere, deoarece contractul de ipotecă acoperă toate obligațiunile Irinei Ganenco, rezultate din contractul de împrumut, inclusiv și dobânda de întârziere.

Totodată relatează că dânsul a expediat atât debitorului de bază Irina Ganenco cât și debitorului ipotecar Nicolaeva Ludmila somația de achitare a dobânzii de întârziere, iar acestea nu și-au executat obligațiunile sale contractuale și legale, din care motiv consideră că acțiunea înaintată de dânsul privind depozitarea de bunul gajat și transmiterea acestuia dânsului pentru comercializare în contul restituirii dobânzii de întârziere în mărimea indicată în acțiunea reconvențională, este întemeiată și necesită a fi admisă, or obligațiunea de achitare a dobânzii de întârziere, care rezultă din contractul din împrumut din 04 decembrie 2008, cât și din prevederile legale (art. art. 585, 619 Codul civil) și care este acoperită (asigurată) prin contractul de ipotecă din 04 februarie 2008 nu a fost executată, iar debitorul ipotecar Liudmila Nicolaeva, refuză benevol să-i transmită bunul imobil ipotecat întru întoarcerea sumelor pretinse de către recurent, fapt care a determinat recurentul să se adreseze în instanța de judecată întru admiterea acțiunii reconvenționale.

La 21 ianuarie 2014, Vladimir Mușat a depus recurs suplimentar prin care a solicitat încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin referința din 05 martie 2014 Liudmila Nicolaeva și-a exprimat dezacordul cu cererea de recurs depusă de Vladimir Mușat, solicitând respingerea recursului ca fiind inadmisibil, deoarece nu se încadrează în cerințele impuse de art. 433 și art. 434 alin. (1) și (2) CPC.

La 18 martie 2014, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința Irinei Ganenco, prin care solicită respingerea cererii de recurs ca fiind nefondată și inadmisibilă.

Examinând argumentele recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Vladimir Mușat este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

În conformitate cu art. 434 alin. (2) CPC, termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele pricinii denotă că copia deciziei redactate a Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2013, a fost primită de către recurentul Vladimir Mușat la 25 octombrie 2013, fapt confirmat prin recipisa anexată la dosar (f. d. 203).

Cu toate acestea, cererea de recurs a fost depusă de către Vladimir Mușat doar la 27 decembrie 2013, respectiv, în afara termenului legal prevăzut de art. 434 CPC.

Este de menționat că depunerea anterioară (la 16 decembrie 2013) de către Vladimir Mușat a recursului împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2013, nu poate justifica omiterea termenului prevăzut de art. 434 CPC.

Aceasta deoarece cererea de recurs menționată a fost restituită recurentului prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2013, ca fiind depus cu încălcarea prevederilor art. 438 alin. (2) CPC.

Iar art. 438 alin. (3) CPC, direct indică că restituirea cererii de recurs nu împiedică declararea repetată a recursului după lichidarea neajunsurilor și respectarea celorlalte reguli stabilite de lege pentru declararea lui.

În sensul normei enunțate este de înțeles că recurentul urma să respecte termenul de 2 luni de depunere a recursului, termen prevăzut de art. 434 CPC, care este unul de decădere și nu poate fi restabilit.

Drept urmare, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv declarat împotriva unei hotărâri definitive, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

În asemenea împrejurări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Vladimir Mușat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. b), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Vladimir Mușat se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Vera Macinskaia

Ion Vîlcov